

скористалися. Ігнорування потреб військових, а інколи й побоювання їх призвели до трагічних наслідків. Відсутність боєздатної армії призвела до неспроможності радівців захистити Українську Народну Республіку від наступу військ Раднаркому Росії, що прискорило падіння самої Центральної Ради в результаті державного перевороту підготовленого німецьким командуванням разом з П. Скоропадським [5, с. 46].

Отже, ставлення М. С. Грушевського до армії, розуміння її місця і ролі у становленні демократичної держави заслуговують на особливу увагу, оскільки є повчальними для сучасних українських політиків, які повинні чітко усвідомлювати необхідність розбудови боєздатних збройних сил здатних захистити незалежність і відстояти територіальну цілісність нашої держави, стати гарантом її самостійного розвитку.

Список бібліографічних посилань

1. Грушевський М. С. На порозі Нової України: гадки і мрії. Київ : Наук. думка, 1991. 128 с.
2. Грушевський М. С. Хто такі українці і чого вони хочуть. Київ : Знання, 1991. 240 с.
3. Логвиненко И. А. Политическая деятельность Украинской Центральной Рады. Глобино : Полиграфсервис, 2000. 96 с.
4. Грушевський М. С. Україна окремішна. *Дзвін*. 1991. № 4. С. 86–90.
5. Логвиненко І. А. Проблеми формування національної армії в УНР (березень 1917 – квітень 1918 рр.). *Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ*. 2016. № 3 (74). С. 43–49.

Одержано 14.11.2019

УДК 351.86

Павло Павлович МАХОРТОВ,

*ад'юнкт Національного університету
цивільного захисту України (м. Харків)*

МЕХАНІЗМИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ СИСТЕМОЮ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

Основними механізмами державного управління системою цивільного захисту є, на наш погляд, механізми сертифікації, експертизи, державного нагляду та контролю на відповідність вимогам у сфері цивільного захисту. Крім того, до них також відносяться механізми страхування, економічні та управлінські регулятори.

Механізмом, за допомогою якого здійснюються систематичні спостереження та контроль за об'єктами, процесами і системами

захисту, прогнозування зон і наслідків ймовірних наслідків цивільного захисту, стану впровадження превентивних заходів зменшення їх масштабів, збору, обробки, передачі та збереження інформації, є моніторинг.

Даний механізм має здійснюватися з використанням багатьох методів і засобів за принципом максимального залучення діючих організаційних структур суб'єктів спостереження техногенно-екологічної безпеки в надзвичайних ситуаціях.

На наш погляд, абсолютно очевидно, що моніторинг і прогноз вихідних подій, які ініціюють надзвичайні ситуації кліматичного характеру, здійснюється відповідними установами, які, крім того, ведуть спостереження за станом і забрудненням атмосфери, води і ґрунту.

Спостереження за сейсмічною обстановкою та прогноз землетрусів в Україні здійснюються системою сейсмологічних спостережень і прогнозу землетрусів, до якої належать установи та системи спостереження Національної академії наук України, Міністерства оборони та Держбуду.

Слід мати на увазі, що для України, яка зіткнулася з небаченими досі у своїй новітній історії викликами військово-політичного характеру з боку сусідньої держави, вирішення завдань, пов'язаних з побудовою ефективної державної системи цивільного захисту в умовах глобалізації, є без перебільшення одним із першорядних і найбільш важливих кроків на шляху збереження державності, суверенітету і територіальної цілісності.

Україна в сучасних умовах відчуває серйозні проблеми з інтеграцією суб'єктів такого загальнодержавного моніторингу в єдину систему розробки єдиної методології збору, накопичення і передачі моніторингової інформації. У зв'язку з цим побудова дієвого механізму державного управління системою цивільного захисту дозволить значно підвищити ефективність моніторингу й отримати істотний ефект від моніторингу надзвичайних ситуацій завдяки скороченню часу на підготовку до застосування заходів з реагування та ліквідації їх наслідків, а також у результаті отримання об'єктивних даних для планування.

Системний підхід надає можливість розглядати механізм державного управління у сфері громадянкою захисту в єдності його складових першого і другого рівнів, які нерозривно пов'язані із зовнішнім середовищем. Він розглядає складну організацію як систему, яка складається з певної кількості взаємопов'язаних підсистем і механізмів, дозволяє визначати мету кожної з них в контексті загальної мети, сформулювати завдання, які потребують вирішення для кожної з наведених підсистем.

Поділ системи державного управління у сфері цивільного захисту на підсистеми та елементи можна здійснювати й виходячи з інших аспектів її функціонування: за територіальною ознакою, рівнями реагування і цивільного захисту, галузі, режимами функціонування, основних заходів або організаційній структурі, застосування тих чи інших механізмів державного впливу на запобігання та подолання наслідків аварій, катастроф, стихійних лих та інших кризових ситуацій, що і буде предметом наших подальших наукових досліджень.

У цьому контексті головну увагу, на наш погляд, при здійсненні державного управління має бути сконцентровано на розробці комплексу заходів, які здатні зруйнувати механізм, що блокує можливість застосування ефективних дій.

Список використаних джерел

1. Садковой В., Ромін О., Островерх О., Домбровська С. Державне управління у сфері цивільного захисту в Україні: нормативно-правовий аспект : монографія. Харків : Оберіг, 2013. 190 с.

2. Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій. Т. 2 : Організація управління в надзвичайних ситуаціях / за заг. ред. В. М. Антонця. Київ : Вид. Купріянова О. О., 2007. 304 с.

Одержано 09.11.2019

УДК 351:354:658.3:35:007

Олександр Васильович МЕЙКО,

кандидат військових наук, начальник

Сумського прикордонного загону

Східного регіонального управління

Державної прикордонної служби України

ДО ПРОБЛЕМИ ОПЕРАТИВНОСТІ МЕХАНІЗМУ РЕАЛІЗАЦІЇ ФУНКЦІЙ ОРГАНУ ОХОРОНИ ДЕРЖАВНОГО КОРДОНУ В МЕЖАХ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ШТАТНОЇ СТРУКТУРИ

Організаційна структура органів охорони державного кордону повинна забезпечувати досягнення мети діяльності прикордонного підрозділу. Відповідно до рівня управління та завдань, які покладаються на прикордонний підрозділ залежить його організаційна структура [1].

Ефективність організаційної структури повинна оцінюватися на стадії проектування, а також при аналізі структур управління діючих організацій для планування і здійснення заходів щодо вдосконалення управління [2].